

Поступна Олена Вікторівна, к.держ.упр., доцент кафедри соціальної і гуманітарної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Харків

Естетичне виховання фахівців у галузі знань «державне управління» як один із напрямів підготовки управлінських кадрів нової генерації

Людський капітал завжди був і є унікальним ресурсом та джерелом суспільного розвитку, від його наявності й використання значною мірою залежить зростання добробуту та забезпечення конкурентоспроможної економіки країни. Основними складовими людського капіталу є знання й кваліфікація, які людина отримує в системі закладів освіти. При цьому наукові знання, що визначають умови економічного зростання країни, створюючи основу для інновацій й підготовки висококваліфікованих спеціалістів, людина отримує в системі вищої освіти.

Сьогодні, коли в Україні реалізується державний курс на модернізацію країни, професійне навчання державних службовців стає обов'язковою невід'ємною складовою професійної діяльності осіб в галузі знань «державне управління». Це зазначено і в Законі України «Про державну службу», а саме: особа, яка претендує на заняття посади державної служби, повинна відповідати однією з мінімальних вимог до освітньо-кваліфікаційного рівня – мати повну вищу освіту [4]. Отже, професійне навчання є однією з найважливіших умов прийому на державну службу та просування по ній.

Слід зазначити, що в Україні функціонує загальнонаціональна система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, визначальна роль в якій належить Національній академії державного управління при Президентові України та її регіональним інститутам у Дніпропетровську,

Львові, Одесі та Харкові. Діяльність Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (далі – ХарРІ НАДУ) поширюється на Луганську, Полтавську, Сумську і Харківську області. Зауважимо, що ХарРІ НАДУ здійснює підготовку управлінських кадрів з 1995 року. Сьогодні цю підготовку здійснює факультет підготовки магістрів державного управління. За 18 років діяльності інституту підготовлено 4355 магістрів державного управління. Всі вони успішно працюють в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, запроваджуючи нову адміністративну культуру, утверджуючи принципи соціальної справедливості на основі світових і європейських стандартів.

Однак, слід зауважити, що сьогодні українське суспільство потребує не тільки висококваліфікованих спеціалістів у галузі знань «державне управління», але і вихованих, морально стійких і всебічно розвинутих особистостей, які формують еліту державних службовців. Відтак у вищих навчальних закладах, крім навчання за освітньо-професійними програмами вищої освіти в галузі знань «державне управління» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр», професійної підготовки та проведенням наукової діяльності, здійснюється й виховання особистості.

За словами Л. Кононко, «виховання – це усвідомлене і цілеспрямоване зрощування людини як особистості у відповідності зі специфікою цілей, соціальних груп і організацій, в яких воно здійснюється» [1, с. 87]. Автор стверджує, що виховання є процесом дискретним, перервним, здійснюється планомірно, обмежений місцем і часом. Ідеалом виховання є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна й національно свідомою людиною, наділена глибокою громадянською відповідальністю, здоровими інтелектуально-творчими, фізичними і духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, працьовитістю, господарською кмітливістю, підприємливістю й ініціативою [3]. Отже, виховання фахівців у галузі знань

«державне управління» має здійснюватися під час навчання їх у навчальному закладі за всіма напрямками: національним, патріотичним, моральним, правовим, екологічним, фізичним тощо.

Важливою складовою виховання фахівців у галузі знань «державне управління» є, на нашу думку, естетичне виховання. Естетика, як стверджує Л. Левчук, – це наука про становлення й розвиток чуттєвої культури людини. Таке загальне визначення є наслідком єдності двох частин, які складають предмет естетичної науки – специфіка естетичного як ціннісного ставлення людини до дійсності та художня діяльність людини [2, с. 263]. Отже, естетичне виховання спрямовано на формування в людині гуманістичних якостей, здатності відчувати і розуміти красу, жити за законами краси. Тому метою естетичного виховання фахівців у галузі знань «державне управління» має бути виховання всебічно розвинутої і разом з тим гармонійно цілісної особистості шляхом залучення її до світу естетичного, використовуючи при цьому різні джерела прекрасного – природу, образотворче мистецтво, музику, літературу, театр, кіно, архітектуру тощо.

Слід зазначити, що естетичне виховання зорієнтоване на формування естетичної свідомості, поведінки, поглядів, смаків, ідеалів та викликає естетичні почуття, переживання. Все це зумовлює естетичну поведінку, яка є втіленням прекрасного у конкретних вчинках людини.

Зауважимо, що ефективність естетичного виховання спеціалістів у галузі знань «державне управління» у вищих навчальних закладах можна забезпечити шляхом:

- естетично оформлених навчальних кабінетів, аудиторій, місць відпочинку;
- високої естетичної культури різноманітних виховних заходів;
- вивчення та проведення народних традицій і обрядів;
- створення та залучення слухачів до гуртків художньої самодіяльності, участі їх у конкурсах естетичного напрямку;

— високої естетичної культури викладачів і слухачів у зовнішньому вигляді й у стосунках;

— системної взаємодії вищих навчальних закладів, культури, сім'ї, засобів масової інформації, культурними традиціями соціуму тощо.

Все це допоможе формувати у фахівців галузі знань «державне управління» естетичне судження, виховувати людяність, доброту, чуйність, а також пробуджувати крізь мистецтво потребу в красі дій.

Список використаних джерел:

1. Кононко О. Л. Виховання / О. Л. Кононко // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 87-88.

2. Левчук Л. Т. Естетика / Л. Т. Левчук // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 263-264.

3. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін. ; за ред. З. Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 495 с.

4. Про державну службу : Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4050-VI [із змін.] // ВВР України. – 2012. – № 26. – Ст. 273.